

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32.
Amsterdam.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij (S. D. P.).
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

Rosa Luxemburg veroordeeld!

„Het strafgericht veroordeelde Rosa Luxemburg wegens twee vergripen tegen het strafwetboek, aanzetten tot ongehoorzaamheid tegen de wet, tot één jaar gevangenisstraf.”

Aldus het bericht, dat ons j.l. Vrijdag uit Frankfort aan de Main bereikte.

Wat heeft ze misdaan?

Ze stelde in een vergadering o.a. de vraag: „Zullen we een oorlog zonder verzet over ons laten komen?” En toen er geroepen werd: „Dat nooit!”, toen ging ze voort: „Als men van ons verwacht, dat we de moordwapens tegen onze Fransche en andere broeders opnemen, dan roepen wij: Dat doen wij niet.”

Zoo sprak zij; en op dergelijke wijze sprak zij in een andere vergadering. Wij zouden de waardigheid der revolutionaire sociaaldemokratie te kort doen, als we met deze uiting van historisch perspectief en revolutionaire plicht gingen vergelijken het antwoord bijkans een jaar geleden door iemand als Troelstra in het Ned. parlement gegeven op de vraag: „Wilt gij het vaderland niet verdedigen?” Toen zeide hij n.l.: „Ja, mijne heeren — wij zullen onze plicht doen, die wij als burgers van de Ned. Staat onder het tegenwoordig regiem te vervullen hebben. Als gij ons oproept, zullen wij aan die oproeping gehoor geven.” Dit laffe antwoord karakteriseert hem die het uitsprak.

Rosa Luxemburg echter sprak het woord, dat de proletarische massabeweging zal verwezenlijken, dat het revolutionaire proletariaat reeds op weg is te verwezenlijken. Zij sprak uit, wat hoe langer hoe meer gaat leven in de revolutionair georganiseerde en socialistisch bewuste proletariërs massa's, en daarom sloeg de bourgeoisie dan ook de schrik om het hart, toen ze dit woord hoorde. En haar wreede en bekrompen klasserechters lieten op de schrik der bourgeoisie volgen, wat er logisch op volgen moet. Al slaat het n.l. het geschreven recht in het aangezicht — want het geschreven recht stelt alléén strafbaar het aanzetten van soldaten om in geval van oorlog het bevel van schieten niet op te volgen, en soldaten kunnen in een Pruisische vergadering niet eens aanwezig zijn — de schrik der bourgeoisie voor het woord reeds van R. L. eischte het schrikwekkend vonnis: één jaar gevangenisstraf!

Het spreekt vanzelf, dat Rosa Luxemburg in haar verdediging tegen het requisitoir geen woord van wat zij gezegd had terugnam. Ze bleef erbij: het volk zal géén oorlog zoo maar over zich laten komen, en de internationale sociaaldemokratie zal daarin vòrgaan. En juist op grond van deze overtuiging, bestreed zij de rechtmatigheid van een vonnis, dat het deed voorkomen alsof zij, die slechts een politiek-historisch feit constateerde, aanzette tot ongehoorzaamheid tegen de wet. Juist het volk zal immers, misschien op revolutionaire wijs dan, de wet stellen: dat er géén oorlog gevoerd wordt!

En haar verdediger, onze partijgenoot Kurt Rosenfeld, wees erop hoe niet door de revolutionaire anti-militaristische propaganda der sociaaldemokratie, die immers zelf de wet wil stellen, den soldaten ongehoorzaamheid tegen de wet gepreekt wordt, maar wel b.v. door de onbeschaamde Pruisische luitenants en officieren in Zabern (Elzas), die tegen alle wet en recht in voor elke neergestoken Wackes (scheldwoord

voor Elzasser) den soldaten een premie van 10 Mark uitloofden! Uit het ongestraft laten dezer Pruisische officieren en de schandelijk harde straf die men voor Rosa Luxemburg eischte, blijkt ten duidelijkste welke politieke bedoeling de rechters der bourgeoisie hebben. Niet de wet, maar de klassestaat is in gevaar door de waarheid, die er steekt in R. L.'s woorden.

Maar goed dan: Eén jaar gevangenisstraf! Het is heel hard voor onze partijgenoot. Maar welk revolutionair weet niet, dat in de strijd die wij strijden tegen de wreedste en lafste klasse die de historie ooit voortbracht, tegen de groote geldbourgeoisie, dat wij in die strijd met heel ons leven ervoor moeten staan? Wie weet niet, welk een onnoemelijke ellende het proletariaat toch reeds dag aan dag lijdt door de uitbuiting en het afschuwelijk kapitalisme? Welaan, zij zal haar straf dragen, zoo moedig als de moedigste onder ons. Reeds thans heeft zij in een paar groote openbare protest-vergaderingen te Frankfort j.l. Zondag gehouden haar onbuigzaamheid inzake anti-militarisme getoond.

En daarin wordt zij immers versterkt door het rotsvaste vertrouwen, dat de straf voor de waarheid de waarheid zelf niet doodt. Mogen wreede bourgeois ons pogen te vernietigen en halfzachte revisionisten ons probeeren te verraden, de revolutionaire sociaaldemokratie leeft trots alles in het proletariaat, en juist de crisis en de oorlog zullen het tot het verzet brengen, dat héél het kapitalisme ten slotte omverwerpt.

Rosa Luxemburg veroordeeld! Maar toch, neen juist daardoor óók, beweegt zich de revolutionaire sociaaldemokratie naar het daadwerkelijk verzet tegen de oorlog. Wp.

Stemmen uit het Noorden.

Schaper heeft naar we weten, zijn koperen brui-loft met Appingedam gevierd. Op 't feest heeft hij, zooals dat natuurlijk paste, zijn eigen lof en die van 't reformisme gezongen. Ziehier een paar knipseltjes uit een verslag in 't Nieuwsbad van het Noorden.

„Verder besprak de heer Schaper zijn eerste optreden in de Kamer: hoe velen hem zelfs niet wilden aanzien. Maar 't duurde niet zoo bijster lang, zei spr., toen werd 't al wat beter. De heeren begrepen, dat, als zij brutaal waren, hij, Schaper, nog brutaler was. Ze werden wat voorzichtiger, en zoo had spr. nog al betrekkelijk gauw de Kamer veroverd!”

We zouden willen zeggen: 't Omgekeerde is juist, de Kamer heeft Schaper veroverd: hij werd door de heeren zelfs haast gevangen als minister in kapitalistische dienst. Hij was van 't baantje haast zeker, luister maar.

„'t Had spr. slapeloze nachten gekost, de gedachte de zware taak van minister op zich te moeten nemen. Dat de partij nu de zetels geweigerd heeft is niet zoo erg: de sociaal-demokratie leeft niet voor één dag of één jaar.”

De lof van 't reformisme, dus van het liberale ministerie werd gezongen in de volgende be-woordingen:

„In 't vorige jaar 1913 is de politiek een nieuw stadium ingetreden: 1913 is een mijlpaal in de politiek.

Nu kan de taktiek ook niet gelijk blijven. Dit ministerie moeten we trachten te behouden. 't

Zal zelfs kunnen gebeuren, dat wij, hoe sterke tegenstanders we ook zijn van opdrijving der kosten van leger en vloot, straks voor de oorlogsbegroting zullen stemmen. We kunnen er nu niet zoo hard op slaan als toen we een kerkelijk ministerie hadden. Wel is een vrijzinnig kabinet nog geen S.-D. kabinet, doch wij moeten dit niet weggooien: Kuyper c.s loeren er wel op, maar wij zullen er zuinig op zijn, want van dit kabinet kunnen we algemeen kiesrecht en staatspensioen krijgen. We vragen vertrouwen van onze kiezers om zoo te handelen, als wij in 't belang achten van de arbeidende klasse. Als wij straks desnoods aan de oorlogsbegroting onze stem geven, dan doen we dat om ons te behoeden voor een kerkelijk kabinet.”

Nu weten de arbeiders het dus: dit ministerie is voor hen als 't kostbaar kraakporselein in de kast van een deftige burgerjuffrouw: wij zullen er zuinig op zijn.

Niet onaardig is het, in het Groninger Volksweekblad van Zaterdag 21 Februari een artikel te lezen „Treub's plannen”, waarin vrijwel naakt de plannen van Treub worden uitgedekt. De goedreformistische redactie weet zich zelfs op te winden tot uitroepen als: „Dat is geen staatspensioen”, en zelfs komt ze tot deze slotsom: „Neen excellentie, dat redt ge niet. Onzentege valt ge als een baksteen over dit product en neemt mee wat meevallen wil. Dat gaat te ver! Wij zouden zeggen: dáárop zouden we elk oogenblik een nieuwen verkiezingsstrijd aandurven.”

O schrik! daar wil me die redactie maar met lompe pooten stappen door het kraakporselein van Schaper, Polak, Troelstra en zijn gansche partij.

Gelukkig schrijft Schaper in 't Volksweekblad „Brieven uit Holland” over de haren van Dr. Kuyper en dergelijke propagandistische stof meer.

In 't zelfde nummer van Zaterdag j.l. stond weer zoo'n brief en daarin lezen we:

„De regeering van Cort v. d. Linden wil, met de meerderheid van de Tweede Kamer, nu de Grondwet herzien om te komen tot algemeen kiesrecht. Bovendien willen beiden de uitbreiding van 't Staatspensioen. Zóó sprak het volk zich uit bij de verkiezing in 1913, zoo was de uitslag van Juni.

En nu komt de vertegenwoordiging der bezittende klasse in haar zuiversten vorm en zal daar voorloopig een speld voor kunnen steken. Louis Regout, de Maastrichtsche potentaat, heeft al de hoop uitgesproken, dat de 1e Kamer de pensioenwet van Treub verwerpe. Meneer zelf heeft zijn ministerpensioen te pakken! Dát zou het volk moeten beleven, dat een tegemoetkoming aan de overige duizenden, die nog geen pensioentje hebben, omdat ze niet precies in loondienst waren, maar er toch behoefte aan hebben, wordt geweigerd door de 1e Kamerleden, die zelf meestal op hoogen leeftijd zijn!”

Waarom moeten de lezers van 't Volksweekblad zich nu houden? Och, als ze maar wat geduld hebben, komt 't wel in orde. De praktijk zal die van Schaper zijn. Ook de Volksweekbladredactie draait wel bij. In de tijd van de ministercrisis heeft ze immers wel driemaal gedraaid. De kleine goden schikken zich wel naar de groote.

Tot het de arbeiders zelf genoeg gekonkel wordt en ze met ruwe maar rechtvaardige vuisten al het kraakporselein van het reformisme te gruisel slaan. Wanneer? St.

Het doel van de inspanning.

Niemand spant zich in voor zijn genoegen alleen, tenzij men aan sport doet.

En als „sport” kunnen wij toch zeker niet de nu eindelijk afgesloten reeks van artikelen beschouwen, waarin de Leider der Arbeiderspartij met het Hoofdbestuur van den Bond van Ned. Onderwijzers en met den Bond zelf heeft afgerekend.

Integendeel, hoe weerzinwekkend Mr. Troelstra's politiek ook voor ons moge zijn, één ding moeten we erkennen: hij is een meester in de „kleine” politiek. Hij is een meester; hij is groot, in het bereiken van kleine bedoelingen met kleine middelen. Als zoodanig is hij onovertreffbaar. En wil hij zulk een klein doel, dan schuwt hij ook geen inspanning, deinst hij echter ook voor geen middel terug.

Qui veut la fin, veut les moyens! Wie het doel wil, moet ook de middelen willen, is zijn lijfspreuk steeds geweest, sinds er in de Partij iets op te knappen viel. Men leze de brochure Van der Goes: Verkeerde Partijleiding.

En dat die middelen nu niet zoo aangenaam waren deze keer, bewijst slechts, dat, evenals indertijd in de campagne tegen de Nieuwe Tijders, 't in dezen om voor Mr. Troelstra belangrijke dingen gaat.

Want geen Leider eener politieke partij schrijft voor zijn plezier 10 artikelen, die door heel de pers zijner politieke tegenstanders met de grootste graagte worden ontvangen en geciteerd — van het kleinste christelijke blaadje tot de grootste liberale courant toe. Schrijft 10 artikelen, die zijn tegenstanders debatstof voor jaren geven. Stoot een aantal leden zijner Partij van zich af en uit de Partij, zooals nu weer gebeurt. Niemand doet dit, louter bij wijze van sport, doch slechts ter wille van een voor hem belangrijk doel.

Wat is dan dat politieke doel?

Wij wezen er onlangs reeds op, dat Mr. Troelstra bij uitstek de kunst der Mandarijnen en Schriftgeleerden van alle kulturen verstaat om in een ontzaglijke soepketel met woorden, een enkel of enkele stukjes vleesch te verbergen, die, onvindbaar voor de massa, aan de ingewijden zijn bedoelingen kenbaar maken.

Een politicus vischt ze er wel uit op.

Zoo ook hier.

In het negende artikel (*Het Volk* van 11 Febr.), waarin de Leider de meening verkondigt, dat in den Vakbond van Onderwijzers volkomen gelijkheid en vrijheid moet bestaan voor ieders politieke overtuiging, waarin hij den liberaal Hart verdedigt, die de kandidatuur Otto in A'dam III onderteekende, tegen het partij-fanatisme drijven van zijn eigen partijgenooten, de S. D. A. P.'ers, waarin Mr. Troelstra dus veroordeelt, *wat hij zelf in 1912 tegenover Sneevliet e. a. in de Nederl. vereeniging heeft misdreven*, vinden wij dat, wat ons de eigenlijke inhoud van de heele reeks lijkt.

Daar heet het namelijk, tegen het H. B. van den Bond, dat zich uitsprak vóór de Verplichte Neutrale Staatsschool:

„Het kenmerk dezer beslissing was, dat zij zich uitsprak over deze zuiver politieke vraag: *of de verwezenlijking van dat beginsel al dan niet moet geschieden door den Staat dwingend en verbiedend te doen optreden.*”

„Een vraag, reeds lang in de S. D. A. P. uitdrukkelijk, en in vrijzinnige partijen metterdaad beslist, in volstrekt ontkennenden zin. Een vraag, die reactie oefent tegen de richting, door onze wetgeving met medewerking van alle politieke partijen sinds 1889 ingeslagen, en dat op een oogenblik nu deze partijen gereed staan de laatste konsekventies van die ontkennende beantwoording te trekken. Zoodat het H. B., door aan den Bond een bevestigende beantwoording dier vraag voor te stellen, hem front wilde doen maken tegen de politieke partijen, welke leden den Bond vormen.”

Daar ligt de haas in de peper, zooals de Duitschers zeggen.

Die eigenwijze schoolmeesters wilden zoowaar „front” maken tegen wat de Leider en de Liberalen als politiek noodzakelijk hadden vastgesteld.

Op het oogenblik, dat Arb. Partij en Liberalen het ministerie-Cort door dik en dun wenschen te steunen en bereid zijn de Openbare School, zelfs zooals zij is, laat staan de Ideale Openbare School, uit te leveren aan Rechts, in ruil voor de macht en de baantjes, kwamen die vervloekt eigenwijze, onfilosofische en brutale onderwijzers roet in 't eten gooien.

En dat drukte den Leider de pen in de hand. Dat veroorzaakte de inspanning der Tien Artikelen.

v. R.

Uit de Vakbeweging.

BUITENLAND.

De Amerikaansche Vakbeweging.

Voor eenige weken verscheen een boek van een Duitsch arbeider Kummer: „De wereldreis van een arbeider”, waarin hij zijn ervaringen schildert in Amerika en de moeilijkheden eraan verbonden, om lid te worden van de afdeling zijner vakvereeniging, die der machinebouwers. Hij verhaalt van al het formeele gedoe, geheimdoenerij, de omslachtigheid van zijn opname tot lid, die niet alleen afhankelijk was van de betaling van een hoog entreegeld, maar ook van het resultaat van een onderzoek naar zijn vakbekwaamheid en schetst daarmede het gildeachtige karakter, dat de Amerikaansche arbeidersbeweging nog kenmerkt.

En al beheerscht deze geest niet meer in die sterke mate de A. F. of L. (het Amerikaansche Vakverbond) en de organisaties bij haar aan gesloten, al hebben reeds vele gepoogd hun taktiek aan de veranderende omstandigheden aan te passen en het entreegeld verlaagd, zelfs nu zijn er nog, die dit voor eenige maanden nog verhoogd hebben. Doch al heeft men zelfs getracht hier en daar de ongeschoolde arbeiders te organiseren, het karakter, het wezen van deze „aristokratische” arbeidersorganisatie is er nog weinig door veranderd.

Geen wonder dus, dat de ongeschoolde arbeiders, voor een groot deel landverhuizers, die niet werden opgenomen in de organisaties der A. F. of L. en niet werden ondersteund, die trouwens meestal niet in staat waren de hooge entreegelden en contributies te betalen van hun karig loon, naar andere organisatievormen zochten. Natuurlijk ontstond dit streven voornamelijk in en door den strijd, die ook bij deze loonslaven uitbrak, bij hun vaak plotseling ontbrandend verzet tegen de uitbuiting, wanneer zich de noodzakelijkheid deed gevoelen van organisatie, van gemeenschappelijk eischen, van gemeenschappelijk handelen, van ondersteunen der zwaksten, van de zorg voor de kinderen, van 't optreden tegen openbare lichamen en 't onderhandelen met de werkgevers.

De vakvereenigingen van de A. F. of L. weigerden reeds meestal daarvoor hun steun, omdat de stakers niet tot een beroep behoorden, dat viel onder hun organisatie. Die taak nam toen de I. W. W., de Industrial Workers of the World (industriearbeiders der wereld) op zich. De I. W. W. is in de eerste plaats de centrale organisatie der ongeschoolde arbeiders, die door de A. F. of L. wordt verwaarloosd. Zij zond haar propagandisten naar 't stakingsgebied, zamelde steun in, bracht de kinderen der stakenden bij geestverwanten onder dak, bezorgde advocaten voor rechtsteun aan de stakenden, trad zelfs ook op in de wetgevende lichamen. Geldelijke steun kon maar weinig worden verstrekt, want daaraan heeft een organisatie, die in hoofdzaak uit ongeschoolden bestaat, natuurlijk zelve reeds dadelijk gebrek.

Maar de I. W. W. maakte van den nood een deugd, van 't gebrek aan geld een principe, hetzelfde principe dat de Fransche syndicalisten en 't Hollandsche N. A. S. tot 't hunne hebben gemaakt. De voor deze organisatie onbereikbare goedgevulde weerstandskas werd door haar bestempeld als een blok aan 't been, dat de strijd maar belet, in plaats van bevordert. Nu kan een organisatie van de slechtst betaalde arbeiders zich niet in de eerste plaats op financiële hulbronnen verlaten, een organisatie die nog bovendien belemmerd wordt door 't haast onoverkomelijk talenverschil onder deze groepen van arbeiders, door hun vaak geringe beschaving en door hun voortdurend wisselend werk en voortdurend verandering van woonplaats. Ze moet wel in de eerste plaats zich toeleggen op de solidariteit der strijdenden en op die van hun kameraden.

We hebben hier bij de I. W. W. dus te maken met een soort „syndicalisme” waarvan de ondergrond onmiddellijk kan worden doorzien. Hun ideologie is in volmaakte overeenstemming met hun toestand, ja daarvan de volkomen uitdrukking. Hun verachting voor de sterke weerstandskassen en de vakvereenigingsdiscipline, hun beroep op klassegevoel en solidariteit der klassegenooten, hun neiging tot „directe actie” is volkomen begrijpelijk.

Maar ook dadelijk valt het groote verschil op met b.v. het Fransche syndicalisme. Het principe der Fransche, op kleinburgerlijken bodem opgegroeide organisatie is dat van de federatie, van den losse onsamenhangenden bond. Hun vakcentrale is statuaire niet veel meer dan een correspondentiebureau en

beschikt slechts over zeer bescheiden financiën. De I. W. W. daarentegen is voorstander van strenge centralisatie. De I. W. W. wil de aaneensluiting in industrieverbonden, in tegenstelling met de vakvereenigingsorganisatie, die voor de A. F. of L. geldt.

Deze tendens ontbreekt natuurlijk ook niet geheel in de A. F. of L. De mijnwerkers en de brouwerijarbeiders poogden dat reeds, en ook bij de metaalen bouwvakken bestaat een soort kartel. Doch de A. F. of L. is buitengewoon gesplitst in vakken en vakgroepen, die hun ontstaan danken aan het gildewezen der organisaties. De I. W. W. echter betreft haar leden uit de ongeschoolde arbeiders der moderne reuzenbedrijven, waar alle grenzen tusschen de beroepen door de ontwikkeling der techniek verdwenen zijn, waarin de meest verschillende industrieën reeds tot een geheel vereenigd zijn. Bij de I. W. W. kan derhalve van vakvereenigingen in den gewonen zin zelfs moeilijk sprake zijn. Hun propagandisten propageeren een „verbond der verbonden”, een alomvattend „klasseverbond”, de vereeniging van alle arbeiders in één reusachtige vakvereeniging: „one big union.”

We hebben hierbij dus te doen met een propagandistische eisch, die onmiddellijk en noodzakelijk voortvloeit uit de toestand der arbeidersklasse in Amerika. Amerika vooral is het land van de verst ontwikkelde vormen der ondernemersvereenigingen. De „one big union” heeft nog bovendien een historischen voorganger gehad in de „Ridders van den Arbeid”, een eerst geheime later in 1878 openlijk werkende arbeidersorganisatie in Amerika, die in 3 jaar tijd van 1883 tot 1886 groeide van 52000 leden op 5 à 800.000, doch die na een periode van wilde stakingen voortdurend in ledental daalde; de gemakkelijker te organiseren geschoolde arbeiders verlieten in massa deze organisatie; in 1891 telde ze nog slechts 200.000 leden en na de oprichting der A. F. of L. is ze nog meer in beteekenis afeengeslagen.

Dit schrikt echter de huidige leiders der I. W. W. niet af. De ongeschoolde arbeiders, die zich organiseren, kunnen trouwens moeilijk anders handelen. Hoe ze zich hun „big union” voorstellen, is natuurlijk niet geheel duidelijk en klaar. Er is trouwens vrij wat meningsverschil; de een wil de industrieverbonden nog bepaalde autonome rechten laten, de ander niet.

Wanneer evenwel alle arbeiders van alle beroepen en industrieën in een groote vereeniging georganiseerd zouden zijn, dan zou het hoofddoel niet meer den vakstrijd zijn, maar de strijd der arbeidersklasse tegen het geheele ondernemersdom en den staat. Daarom trent heerscht echter geen eenstemmigheid. Wel verklaren haar vertegenwoordigers meestal nog, dat ze in de socialistische partij de politieke uitdrukking van hun principes zien. Maar reeds voor een jaar heeft Debs, de candidaat der Arbeiderspartij voor het presidentschap, die zelve een der oprichters was van de I. W. W., doch er later uitging, de I. W. W. terecht verweten dat ze bij elken strijd zich wel tot de partij om hulp wendt, maar als 't gevaar voorbij is, alles behalve sympathiek zich tegenover haar gedraagt.

In hoeverre de taktiek der Amerikaansche partij verband houdt met de ontwikkeling der vakbeweging behoort in deze rubriek niet tot onze taak. Ons doel was vooral, aan de hand van Kummer's gegevens en artikelen in de *Vorwärts* de voor ons zoo ingewikkeld schijnende verhoudingen op vakgebied in dit zich in zoo ver gevorderd stadium van kapitalistische ontwikkeling verkeerend land, te verduidelijken. De toekomst zal ook hier ten slotte eenheid brengen. De kapitalistische ontwikkeling zal de geschoolde arbeiders en de ongeschoolde noodgedwongen door den strijd zelve ook hier tot eenheid voeren. En het begin van dit streven, we zeiden het reeds, is in de A. F. of L., ondanks de daaraan verbonden bezwaren, reeds duidelijk merkbaar. C.

De Nieuwe Tijd.

Van dit S. D. Maandschrift ligt voor ons het Februari-nummer. Hierin besluit *Ceton* zijn *Onderwijsbeschouwingen*, waarop wij nog terugkomen bij het aankondigen zijner afzonderlijk uitgekomen brochure. *Mr. Bongers* zet voort: *Twee tegen Eén. Het Typografenkontraat* wordt behandeld door *Egner*. Terwijl *Wolda* over *Soc. Eenheid in Engeland* schrijft, schrijft *Loopuit* nu voor de tweede keer over de *Briefwisseling van Marx en Engels*. En er volgt nog een keer. *Van Ravesteijn* geeft ons een idee van de produktie van China in zijn *Internationale verhoudingen: Het Rijk van het Midden na de Revolutie* 2e stuk. In het *Overzicht der Tijdschriften* worden de *Internat. Soc. Review* en de *Kampf* behandeld.

Buitenland.

Een Hongaarsch Panama.*)

In de *Bremer Bürgerzeitung* schrijft de Hongaarsche socialist Julius Alpari:

Sinds Tisza aan de regeering is, voert de oppositiepers een heftige strijd tegen hem, alsof hij het hoofd van een oplichtersbende was. Dag aan dag weerklonk in de oppositiebladen het geroep van Panama, Panama, Panama!

Waarom bestond nu het Panamaschandaal van de Tisza-regeering? In Boedapest zou een speelhol opgericht worden. De toezegging van de concessie werd van de vroegere Lukacs-regeering voor 1.400.000 kronen gekocht, welke som gestort werd in het geheime fonds dat ter beschikking (dispositie) van de regeering staat. Toen nu Tisza (na Lukacs) aan de regeering kwam, verzette hij zich met kracht ertegen, dat in de Hongaarsche hoofdstad een speelbank, ter opwekking van zelfmoordenaars, zou worden opgericht, weigerde hij dienovereenkomstig de concessie toe te laten, en omdat het geld reeds weer uit het dispositiefonds verdwenen was, betaalde hij samen met twee andere vooraanstaande personen van zijn partij (baron Vonyics en graaf Khuen-Héderváry) de 1.400.000 terug, natuurlijk uit hun particulier vermogen.

Nu mag men tegen Tisza hebben, wat men wil, maar in de speelbankgeschiedenis heeft hij zich korrekt gedragen. Waarom deed de pers dat dan toch, dat ze tegen Tisza eeuwig en altijd over die speelbankgeschiedenis te keer ging? Nu, eindelijk is de zaak uitgekomen.

J.l. Woensdag voor een week werd Tisza namelijk geïnterpelleerd over de panamazaak, waarop hij het geheim onthulde dat het speelhol de Boedapestsche en de buitenlandsche pers omgekocht heeft voor het rond sommetje van 400.000 kronen per jaar, waaronder het leidende orgaan der oppositie *Pesti Hirlap* voor een jaarlijksche steekpenning van 21.000 kronen; een afgevaardigde van de oppositie (Kristoffy n.l., de bekende Hongaarsche A. K.-demagoog; R. T.) ontving 350.000 kronen, en tot advocaat van de bank werd eveneens een afgevaardigde van de oppositie gekozen, n.l. Desider Polonyi, de zoon van den ouden Polonyi, de bekende politieke spitsboef, zaliger gedachtenis. Tisza was het, die het roovershol liet springen. Zoals van zelf spreekt hebben de belanghebbenden, waaronder de oppositiepers, hem toen woedend aangevallen en wilden hem tot aftreden dwingen. Een tijdlang heeft Tisza de aanvallen verdragen, maar eindelijk scheen zijn geduld uitgeput te zijn.

Tisza sprak in het parlement slechts van één lijst, waar bovenaan de *Pesti Hirlap* staat. De overige namen verzweeg hij. Nieuwsgierig vroeg men zich af, welke bladen nu eigenlijk omgekocht waren? Het ontmaskerde orgaan, de *Pesti Hirlap* n.l., brengt nu de volledige lijst van de gekochte Boedapestse kranten, plus opgave van de sommen die besteed werden om hen te prostitueren — om zoo aan te toonen dat het niet alleen staat. En werkelijk, alleen staan doet het niet. Er worden twee en tachtig verschillende bladen aangehaald, dagbladen, weekbladen, correspondentiebureaux, sociaal-politieke achterhoekskrantjes enz. Hand in hand gaan daar de kranten van de regeering en van de oppositie met 19, 18, 12, 10, 8, 6 enz. duizend kronen als jaarlijksche steekpenning, tot dat men onder no. 17 een blad ontdekt dat onze bijzondere opmerkzaamheid tot zich trekt. Men raadt nooit welk? Nu, het is het orgaan van de Hongaarsche partijleiding: de *Nepszava*! Ja, het blad dat het waagt, in Hongarije in naam van de internationale sociaal-demokratie op te treden, heeft zich door de speelbank voor het bagatel van 3500 kronen per jaar laten omkopen!

Men houdt zijn hart vast en vraagt: hoe was dat mogelijk? Maar 't is nu eenmaal zoo! De verklaring ervoor is gemakkelijk te vinden: vele kleintjes maken een groote. De *Nepszava* laat zich door alle banken, vennootschappen, mijnen, fabrieken, transportondernemingen steekpenningen geven, en dat vormt te samen een aardig sommetje. Ze heeft het daarbij soms niet gemakkelijk. Toen b.v. de heer Fenyves, de man die voor de *Nepszava* de steekpenningen aanbrengt, bij de ammunitiefabriek in Csepel een verzoek daartoe indiende, zeide men hem: Gij verlangt steekpenningen, maar de *Nepszava* valt ons telkens aan! Toen antwoordde de slagvaardige colporteur Fenyves: Ja, maar de *Nepszava* kan nog

*) Panama is de historische naam voor elke groot-scheepsche Staats-oplichterij, sinds de Fransche Panama Maatschappij zich in het eind van de 19e eeuw aan dergelijke zwendelarij op groote schaal had schuldig gemaakt.

heel anders aanvallen! Natuurlijk miste dat zijn uitwerking niet.

Wij behoeven ons over dit schandaal niet op te winden. Wij hebben de strijd aangebonden tegen deze boevenstreken, maar de arbeiders deden niet mee. Zij hebben dus de leiders, die ze verdienen. Wij brachten de zaak voor de Internationale (n.l. te Kopenhagen); daar joeg ons de Oostenrijksche delegatie, die van al deze zwijnerij afwist, met een bebloede kop weg. Als nu in Hongarije een handvol zwendelaars het internationale socialisme in miscrediet brengen, dan hebben zich anderen dan wij daarvoor te verantwoorden.

Ernst Haeckel.

Een werker en een strijder!

De vorige week vierde deze over de gansche wereld bekende geleerde zijn tachtigsten verjaardag. Zijn werken zijn niet slechts van betekenis geweest voor den engeren kring van geleerden; vele ervan zijn in volksuitgaven verschenen en hebben hun weg over de geheele wereld gevonden en zijn doorgedrongen tot in de rijen van 't proletariaat. Haeckel was bovendien niet slechts geleerde, maar ook kunstenaar. Zijn „Kunstvormen der Natuur” zijn te dien opzichte een beroemdheid. En zijn wetenschappelijke arbeid heeft hij voortgezet, tot heden. Meende hij zijn leven af te sluiten met het in 1899 verschenen „Wereldraadsel”, toen hij 70 jaar was, de volgende 10 jaren, die begonnen met een groote reis naar Oost-Indië, en haar beschrijving, zijn „Levenswonder” van 1904, zijn „Strijd der Evolutiegedachten”, zijn „Menschenprobleem” in 1907, en zijn „Onze voorouders” zijn daarna nog gevolgd; als een bewijs voor de groote werkkraft van dezen thans 80-jarigen grijsaard.

Een werker, maar ook een strijder!

Geen strijder voor het proletariaat. Wij zullen hier niet nagaan de groote verdiensten, die Haeckel heeft gehad voor de meer engere natuurwetenschappen en zijn onderzoekingen. Onze taak is 't hem te schetsen in zijn maatschappelijke betekenissen, zonder aan zijn verdiensten daarmede te kort te doen in ander opzicht.

De theorie door Darwin ontworpen, waarvan Haeckel de sterke verdediger in Duitschland was, was niet slechts een wetenschap zonder meer. Gelijk Marx het ontwikkelingsprincipe in de maatschappij tot een vaststaande wetenschap verhief, zoo deed dit Darwin ten opzichte van de organische wereld. Maar zoomin als het Marxisme een abstracte geleerden-theorie was of bleef, zoomin was dit ook het geval met het Darwinisme. Het Marxisme was het geestelijk wapen van de arbeidersklasse, doch ook het Darwinisme speelde zijn rol in den klassenstrijd, maar als wapen der bourgeoisie.

De bourgeoisie streefde om de macht met de oudere maatschappelijke klassen: adel en geestelijkheid. Hun machtigste wapen was de traditie, hun goddelijk recht, waarmede de massa door den godsdienst in slavernij gehouden werd. Het wapen der bourgeoisie was te worden en te zijn: leider der productie. En de bourgeoisie bond den strijd tegen de wetten der traditie aan, tegen de goddelijke rechten, met de wapenen der natuurwetenschappen, om de goddelijke autoriteit van geestelijkheid en adel neer te slaan. De groote opbloei der natuurwetenschappen met de opkomst en ontwikkeling der bourgeoisie was geen toevallig verschijnsel; zij waren de wetenschappelijke verdedigers in de rijen der bourgeoisie tegen de overgeleverde begrippen van de natuurlijke rechten van de door haar te overwinnen klassen.

Voorals in Duitschland, waar Haeckel leefde en werkte en de bourgeoisie den strijd tegen 't absolutisme en de jonkerheerschappij te voeren had. En de geschriften der voor- en tegenstanders van het Darwinisme in Duitschland zijn dan ook niet slechts wetenschappelijke geschriften, maar dragen ontegenzeggelijk het kenmerk van sociale strijdschriften, waaruit soms meer de strijd dan de koele wetenschap spreekt.

Doch dit zou niet zoo blijven. De groeiende arbeidersbeweging, de socialistische strijd ging de heerschende maatschappelijke orde bedreigen en maakte de bourgeoisie meer en meer reactionair. Reeds in 1877 waarschuwde de bekende professor Virchow voor het Darwinisme met 't argument, dat het 't socialisme in de hand werkte, dat: Darwinisme verwant was met de theorieën, die tot de Parijsche commune hadden geleid. En de bourgeoisie en haar wetenschap greep naar de mystiek, naar den godsdienst in een ander gewaad. Darwins wetten werden weliswaar steeds verbeterd en door die verbeteringen

al meer en meer bevestigd, doch elke wijziging gold voor de bourgeoisie als een bankroet van 't Darwinisme. En de reactionaire geleerden ontdekten weer allerlei zaken die de evolutie onopgelost liet en waarvoor 't bovennatuurlijke weder in de plaats werd gesteld.

Haeckel, de groote voorvechter van 't Darwinisme in Duitschland, kon natuurlijk 't verwijt van zijn ouden leermeester Virchow niet op zich laten zitten, als zou hij een bondgenoot zijn van de Parijsche revolutionairen. Hij ontwikkelde zich daardoor langzamerhand tot den grooten burgelijk-darwinistischen bestrijder van het socialisme, die talrijke navolgers in dat kamp heeft gevonden. Met den strijd der bourgeoisie tegen 't proletariaat ontwikkelde zich de strijd van Haeckel tegen de socialistische leer. Want Haeckel was en bleef een strijder. Had hij eerst zijn wetenschap in dienst gesteld van de bourgeoisie tegen de afgeleefde klassen, daarna toen het grootere gevaar der opkomende sociaaldemocratie dreigde, vond deze in hem een even scherp bestrijder.

Zoo werd dan de afstammingsleer voor Haeckel: „het beste tegengif tegen de grondelooze onzinnigheid der socialistische gelijkmakerij”. Het socialisme kan den strijd om 't bestaan niet opheffen. Deze is 't juist, die steeds meerdere volkomenheid brengt; ze is een overwinning van de besten. In 1892 zeide Haeckel 't als volgt: „Het Darwinisme — de selectie-theorie — is gezien in 't licht van een onbevengene kritiek een aristocratisch begrip; het berust op het „Uitzoeken der Besten”! De arbeidsverdeling, waarop de voortschrijdende ontwikkeling der organische wereld vooral berust, bewerkt noodzakelijkerwijs een steeds meer uiteengaan van het karakter, een steeds wassende ongelijkheid der individuen, van hun werkzaamheid, hun ontwikkeling, hun toestand. Hoe hooger de menschelijke beschaving stijgt, des te grooter moeten de verschillen en de overgangen der verschillende arbeidersklassen worden, die samenwerken tot haar ingewikkeld samenstel. Het communisme en de door de sociaaldemocratie nagestreefde gelijkheid der bestaansvoorwaarden en prestaties zouden daartegenover hetzelfde betekenen als een terugval tot het barbarisme, tot de dierlijke oertoestand der ruwe natuurvölker.”

De sociaaldemocratie kan deze argumenten gemakkelijk weerleggen. In de eerste plaats zijn 't niet de „besten”, die steeds overblijven in den strijd, doch diegenen, die zich 't best aanpassen aan de omstandigheden. In de tweede plaats is de strijd om 't bestaan van het sociale dier, een gansch andere. Doch bovendien: het socialisme doet de doelmatige arbeidsverdeling niet verdwijnen, zij maakt ze eerst goed mogelijk. Het onderscheid tusschen de menschen zal niet ophouden, slechts 't onderscheid tusschen kapitalist en arbeider, tusschen uitbouter en uitgebuide. Voor de kapitalistische concurrentie geldt niet, dat de sterkste, gezonde, lichamelijke meest volkomene overwint; daar beslist de hoegrootheid van het kapitaal. De kleine kapitalisten gaan dan ook te gronde als kapitalisten; maar niet als menschen. Deze strijd is dus niet dezelfde als de strijd om 't bestaan in de dieren- en plantenwereld. De zwakte, de ellende van den arbeider is geen natuurlijke, overgeërfdde aanleg, geen gevolg van zijn mindere geschiktheid in den concurrentiestrijd, maar een kunstmatig door het kapitalisme tot stand gebrachte omstandigheid.

De socialistische leer heeft doen zien, dat er geen vanzelfsprekende, geen natuurlijke maatschappelijke orde is, dat ook deze zich ontwikkelt naar de ontwikkelingshoogte der productiekraften. In den kapitalistischen concurrentiestrijd strijden naast de kapitalen de machines. Niet slechts het grootste kapitaal wint, maar ook de meest volkomene machine. En de techniek ontwikkelt zich tot steeds grootere productiviteit. Daarnaast ontwikkelen zich in het klasseverband der arbeiders de sociale deugden binnen dit verband, de klassenmoraal. De klassenstrijd is een strijd om de werktuigen. De concurrentiestrijd der werktuigen, de overwinning van de meest volkomene machine, ze zal ook blijven bestaan onder het socialisme. Doch aan de machine zit dan niet meer één kapitalist, maar de menscheit in haar geheel, die van de steeds grootere productiviteit geniet. De onderlinge strijd van de mensch zal onder 't socialisme opgehouden hebben; dan zal slechts de strijd worden gevoerd met de machine tegen de natuur, welke de mensch meer en meer aan zich zal onderwerpen.

En gelijk Haeckel streefde voor zijn klasse, zoo strijden wij voor de onze, waarvan we weten, dat ze ons eens brengen zal de socialistische maatschappij, die allen mèer zal geven, dan noodig zal zijn en den mensch in waarheid zal maken tot den beheerscher der gansche aarde. C.

Vergaderingen.

AMSTERDAM.

Vrijd. 27 Febr. S. D. P. Maison Prins, Waterloopl. 35. Wijnkoop: Socialistische Ministers in de Internationale. Openb. cursusverg. Entree vrij. Halfnegen.

Maand. 2 Mrt. Zaaier. Prinsengr. 304. Lisser: Waarom socialist? Openb. verg. Entree vrij. Halfn.

DEN HAAG.

Woensd. 25 Febr. S. D. P. Concordia. Hoogezand. Jaarverg. halfn.

Dinsd. 3 Mrt. Zaaier. Witte de Withstr. 126. Vulges: Arbeidswet 1911. Cursusverg.

ROTTERDAM.

Elk klassebewust arbeider

KIEST voor den Raad in Rotterdam I de kandidaat der S. D. P.

W. VAN RAVESTEIJN.

Is verschenen:

Arbeiderspensionneering.

1 Cents-vlugschrift van de S. D. P. 8 blz. Te bestellen bij Ceton, Laings Nekstraat 33, 3e ét., Amsterdam.

Voor de afdelingen 100 ex. à f 0.75, *allèen bij vooruitbetaling*. Door de indiening van de Ouderdomswet Treub is deze brochure hoogst aktueel. Bestelt dus ommegaand!

Economische Kroniek.

Een persoonlijk feit.

't Debat met *de Arbeid* over de crisis hadden we gestaakt. Maar we heropenen het niet weer. Daar zet me die snuiter, om de rotten aan 't spek te krijgen, natuurlijk mijn naam vier en dertig keer in één artikel. 'k Vraag dus thans het woord voor een persoonlijk feit.

In de eerste plaats houdt hij me voor een Japannees. Dat komt in een behoorlijk debat, zooals *de Arbeid* dat altijd voert, niet te pas. Ik ben geen Japannees. Maar mijn bericht was uit een Japansch blad, zoo waar als ik hier sta. 't Stond in het eersame *Handelsblad* van 7 Februari en besloeg 35 regels, waarvan ik er 6 gemaakt heb. Die 6 regels waren zoo belangrijk, dat de ministers van landbouw en buitenlandsche zaken ze hebben overgenomen in hun *Handelsberichten* van 5 Febr. en er nog eenige regels onder hebben gezet, die *de Arbeid* zegt dat ik heb weggelaten. De minister is dus niet eerlijk, ik heb niemand aangehaald in mijn artikel, ook den minister niet. Maar wel wat anders; dat ze me nu gaan uitschelden voor Japannees! En nog wel een goedkoope, geleerde Japannees. Ik schrijf over Japan nooit meer. Bovendien wil Coltof mij en Dr. v. R. laten vechten, niet met woorden, maar echt! Nou, je begrijpt, hé! Dan kwam Coltof zelfs voor debat, als we dat deden.

Dan heb ik geen begrip van millioenen. Daar is wat van waar. Maar 't is mijn schuld niet. *De Arbeid* zegt: Er zijn in Amerika maar 2½ miljoen georganiseerde vakarbeiders, en er zouden 3 miljoen werklozen zijn! Dat zal daar dus een rare boel worden. Kan ik dat helpen! De *Appeal to Reason* schat 't aantal werklozen in de Unie op 3 miljoen, in New-York op 200.000 in Chicago op 100.000, enz. Engelsch ken ik, Coltof! Ja, je moet met hem oppassen. Maar apropos, dat krantje van jou, je weet wel, dat zelfde nummer, waarin je mij voor een Japannees uitmaakt, daarin schrijft Jos. Veltman een brief uit Chicago, waarin staat, dat er in Chicago 250.000 werklozen zijn. Ze schijnen er dus nog drie vijfde van te verdonkeremanen en er zijn er 7½ miljoen in 't geheel. „Zeg heer Coltof, vindt ge dat cijfer niet dwaas?”

Dat zijn twee persoonlijke feiten van de 34. We gaan verder.

Ik ben een kat die in 't nauw zit. Begin December voorspelde ik, dat er een crisis zou komen. Dat was toen niet meer noodig, mijn goeie vriend, want we zaten er toen al ruimschoots in. Dat hebben we al veeleer gedaan, toen de eerste teekenen er waren.

De profetie is niet uitgekomen want... *de crisis is er nog niet*. Inderdaad voor Coltof komt hij nooit. Hij goochelt... hocus pocus en de crisis is weg. Gelukkige arbeidersleider. Ga ook eens naar Chicago!

Die cijfers van de staaltrust en zooveel andere ondernemingen in Amerika en Europa, och, die worden met een bepaald doel samengeflanst, zegt

de Arbeid. Jammer, dat Coltof ze niet fabricceeren kan, dan kwam er nooit een crisis. De industrieelen doen lief voorkomen, alsof ze slechte zaken maken, zoo gaat hij verder. Natuurlijk, ze gaan voor hun plezier failliet, ze danken voor hun genoegen honderdduizenden arbeiders af, beperken de productie voor de aardigheid. Allemaal larie. Toeneming van faillissementen. Ook al humbug. In Amerika in Januari 1914: 1857, vorig jaar: 1814 en in 1897: 1912. Zie je wel. 't Komt uit. Geen crisis, heer Coltof. Maar in Januari 1914 bedroeg het 39 miljoen en in Jan. 1912: 23 miljoen en in 1897: 20 miljoen. Je moet maar kunnen goochelen. En aan concentratie en aan centralisatie een broertje dood hebben! Jammer hé, „dat die Ceton zoo ongelukkige cijfers noemt”.

We gaven de werklozencijfers van 't Duitsche officieele Rijksarbeidsblad en vergeleken 1912 en 1913. We gaven de cijfers der afzonderlijke vakken niet. 't Aantal werklozen-dagen steeg met 70%. Dat bewijst niets. Dat komt van de pottbakkers en de beeldhouwers, niet waar Coltof! Dat wil hij zijn menschen voorgoochelen. Zouden ze 't gelooven? De statistiek wijst 't uit, geheel overhoop. Zoo, zoo! Men moet die dingen kunnen lezen!

Voorts krijgen we een citaat uit Handelsberichten, dat de fabrieken geen contracten op langen termijn willen afsluiten tegen de huidige prijzen. Dat smijt de crisis, die er niet is, geheel overhoop. Zoo, zoo!

Uit de *Rhein. Westf. Zeit.* mogen we heelemaal niets aanhalen, dat is een orgaan van het Stahlwerksverband. 't Was ons niet geheel onbekend. Juist daarom namen we het.

Ik heb bewijzen in mijn artikel gegeven „voor de doorgestane crisis in Amerika”. Luister maar: De arbeidersklasse heeft alzo van het jaar 1914 nog veel ellende te wachten. Voorloopig is de kans op belangrijke snelle afname van de werkloosheid er niet en de ellende daarom zal het proletariaat teisteren. Dat noemt *de Arbeid* zekere en bewijs van „de doorgestane crisis.”

Dan heb ik nog eenige „domme argumenten” aangevoerd. Dat diskonto heeft n.l. met de crisis niets te maken. Dan moest immers de crisis er al veel eer geweest zijn, zegt Coltof, en dan moest hij nu verdwenen zijn, want 't diskonto is laag. Och, wat zal ik je zeggen. Er zijn van die dingen, die voor sommige menschen altijd raadsels blijven, als ze niet in hun kraam te pas komen. Dat domme diskonto ook, hé. Ik denk dat ze die cijfers ook samenflansen?

Dan... nou ja, maar je kunt niet aan de gang blijven. Zoo straks word ik nog tot de orde geroepen, omdat 't geen persoonlijke feiten meer zijn. 't Niet bestaan van de crisis, dat is het persoonlijke feit dat echter alleen bestaat voor den heer S. W. C.

En nu hebben we 't debat met *de Arbeid* gesloten. C.

Geen zin in debat.

Rotterdam, 12 Febr. '14.

Aan de redactie van *De Arbeid*.

W. M. Naar aanleiding van het antwoord van uw medewerker S. W. C. op mijn laatste ingezonden stukje, verzoek ik u nog plaatsruimte voor deze enkele opmerkingen, *mijnerzijds de laatste*.

S. W. C. gebruikt de Nederlandsche taal eenigszins anders dan ik. Dit is niets bijzonders. In verschillende kringen en groepen bedient men zich nu eenmaal van andere zegswijzen. Maar een debat over wat hij mijn „gemeenheden” noemt, heeft alreeds hierdoor geen zin voor de lezers.

Het is ook voor de arbeiders, die *De Arbeid* lezen, van zeer weinig belang, wat de gevoelens van mij over S. W. C. of omgekeerd zijn.

Van belang is voor hen, of collectieve contracten *ten allen tijde* uit den boeze zijn. Dat raakt hun boterham. Niet die van S. W. C. of van mij, voor zoover ik weet. S. W. C. weigert daarover (en over de theorieën, die hij aanvoert voor zijn stelling: *nooit* collectieve contracten) een mondeling debat. Dat is zijn goed recht.

Maar mijn recht is, dat ik er voor bedank monnikenwerk te verrichten en S. W. C.'s „argumenten” stuk voor stuk in *De Tribune* te weerleggen. Want ook onder een „argument”, even goed als onder „gemeenschap” en „bekladden” verstaat S. W. C. iets anders dan ik. Zijn „argumenten” zijn uit een oogpunt van normale redeneering geen argumenten, doch losse feiten zonder verband. Het spijt mij, dat de anarchistische theoreticus, die S. W. C. op 't oogenblik in ons land is, blijkbaar een openbaar debat over zijn theorieën niet aandurft.

Met soc. gr. W. VAN RAVESTEIJN JR.

Electr. Drukkerij „De Strijd”, Gysbr. v. Aemstelstr. 32, Amst.

Bovenstaand ingezonden stuk werd den 21e door het Bestuur van het N. A. S. geretourneerd met bijgaand schrijven:

„W. M. Ingesloten het door U ter plaatsing aangeboden artikel voor ons blad *De Arbeid* retour. Wij zien in 'opname geen nut. Groetend, Namens het Bestuur N. A. S. H. J. MATERS.”

Ik kan niet anders dan herhalen dat wat ik in bovenstaand schreef:

Het spijt mij, dat de anarchistische theoreticus S. W. C. geen openbaar debat over zijn theorieën aandurft.

Maar wij zijn zoo vrij daaruit de conclusie te trekken, dat deze „theoreticus” zelf voelt, hoe zijn „argumenten” slechts speculeeren op het feit, dat zijn lezers voor 't meerendeel onmogelijk in staat zijn de waarde er van te controleren. v. R.

Antwoord van Bergmeijer.

Omdat ik niet gauw genoeg antwoord gaf op hetgeen van Ravesteijn over mij schreef in *De Tribune* scheldt hij mij nu uit voor al wat leelijk is. Nu deert mij dat schelden al heel weinig, ik ben het al zoo dikwijls gedaan. Maar daar ik zelf laat ik zeggen eenigszins aanleiding heb gegeven niet voor het schelden maar voor het verwijt geen klaren wijn te hebben geschonken zoo zal ik even de zaak recht zetten.

Wat die Delftsche berichtgever mededeelt is onjuist. Het is onjuist in zoverre hij de door mij gebezigde uitdrukkingen als mijn persoonlijke meening weergaf. Ik heb er mede willen zeggen, dat de meerderheid der S. D. A. P. er zoo over denkt. Misschien had ik wat duidelijker moeten zeggen wat ik persoonlijk over de schoolkwestie denk maar dat is dan ook alles.

De berichtgever heeft of niet goed geluisterd of ik heb mij niet duidelijk uitgedrukt. Wij zullen het laatste maar aannemen. Ik vermoed nu dat van Ravesteijn zal erkennen, dat hij wat haastig is geweest met zijne beschuldiging van perfiditeit etc. Erge dikke woorden, waar ik mij weinig van aantrek. Als ik weer eens in *De Tribune* wordt uitgescholden hoop ik dat men mij een ex. toezend. Ook nu weer heb ik langs een omweg het moeten vernemen.

Dordt. 18 Febr. '14. J. A. BERGMEIJER.

Naschrift van de Redactie. Als redactie hebben wij slechts een enkel woord omtrent het laatste te zeggen, en wel dit: Wij zijn een publiek sociaaldemocratisch orgaan, en wie met de arbeidersbeweging en het socialisme te maken heeft, moet dunkt ons van ons blad kennis nemen. Wij hebben er ook nooit van gehoord, dat elkeen die ons meent te moeten bestrijden, of om met Bergmeijer te spreken „uitschelden”, ons telkens een exemplaar doet toekomen. Trouwens onze redactiekamer zou waarschijnlijk te klein blijken om alles te herbergen.

„De Zaaier”.

Amsterdam. Maandag voor een week sprak Wijnkoop voor een goed opgekomen jongens- en meisjes-publiek nogmaals over Lassalle's leven en werken.

Van de Afdelingen.

Amsterdam. A.s. Vrijdagavond spreekt Wijnkoop in openb. cursusverg. in Maison Prins, Waterloopl. 35, over **Socialistische Ministers** in de Internationale. Alle partijgenooten behooren dien avond aanwezig te zijn; maar ze behooren ook te zorgen dat vele andere arbeiders deze uiteenzetting bijwonen. *Partijgenooten, denkt erom!*

J.l. Vrijdagavond sprak Luteraan inplaats van Knuttel, die niet kon komen. Luteraan sprak over de Problemen der Sociaaldemocratie. Er was eenig debat met een S. D. A. P.'er en een anarchist. We wonnen een lid.

Ook wijzen we de partijgenooten nog op de verg. van de Fed. van Gemeentewerklieden, die morgen Donderdagavond in Bellevue wordt gehouden, en waar behalve Lansink en Wesselingh ook Wijnkoop spreekt over de eisch aan de Gemeente van 108 uur verlof per jaar met 50 pct. toeslag op het loon.

L. d'AUDRETSCH, 66 Gentschestraat Scheveningen, vraagt 1 Maart een

flink Meisje

voor alle werk. Loon f 200, alles inbegrepen en géén verval.